

แบบรายงานการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564

ประเด็นที่ 3 สุขภาพกลุ่มวัย สุขภาพจิต

หัวข้อ ผู้สูงอายุคุณภาพ (พลัดตกหกล้ม)

เขตสุขภาพที่ 6 รอบที่ 1/2564

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (กรม/กอง/ศูนย์วิชาการ)

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก: กรมการแพทย์/กรมอนามัย

หน่วยงานผู้รับผิดชอบร่วม: กรมสุขภาพจิต, กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

2. วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่

จังหวัดปราจีนบุรีมีผู้สูงอายุ ร้อยละ 16.91 (ผู้สูงอายุ 83,659 คน จากประชากรทั้งหมด 494,680 คน) ส่วนมากเป็นผู้สูงอายุตอนต้น (อายุ 60-69 ปี) ร้อยละ 53.7 เมื่อพิจารณาสัดส่วนผู้สูงอายุ พบว่ามากกว่าระดับเขตสุขภาพ (ร้อยละ 15.37) แต่น้อยกว่าระดับประเทศ (ร้อยละ 17.35) อำเภอที่มีผู้สูงอายุมากที่สุดคือ อำเภอบ้านสร้าง ร้อยละ 20.32 รองลงมาคืออำเภอสรีมโหสถ ร้อยละ 19.92 และอำเภอประจันตคาม ร้อยละ 19.59 ตามลำดับ (รายละเอียดตามตารางที่ 1) ส่วนการคัดกรองประเมินความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวัน (Barthel Activities of Daily Living : ADL) ปีงบประมาณ 2564 (ไตรมาสแรก) ได้รับการคัดกรอง ร้อยละ 82.87 พบผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตัวเองได้ดี (กลุ่มติดสังคม) ร้อยละ 96.4 ช่วยเหลือตนเองได้บ้าง (กลุ่มติดบ้าน) ร้อยละ 2.75 และช่วยเหลือตนเองได้น้อยหรือไม่ได้เลย (กลุ่มติดเตียง) ร้อยละ 0.85 (รายละเอียดดังตารางที่ 2) มีโรงพยาบาลที่มีขนาด M2 ขึ้นไป 2 แห่ง ได้แก่ รพ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศร อ.เมือง และรพ.กบินทร์บุรี อ.กบินทร์บุรี ยังไม่จัดตั้งคลินิกผู้สูงอายุในโรงพยาบาลทั้ง 2 แห่ง (รายละเอียดตามตารางที่ 4 และ 5)

การคัดกรองสุขภาพและโรคทั่วไปในผู้สูงอายุโดยใช้แบบ Basic Geriatric Screening (BGS) ปีงบประมาณ 2564 โรคที่พบบ่อยและกลุ่มอาการสูงอายุ ได้แก่ โรคความดันโลหิตสูงคัดกรองได้ ร้อยละ 47.55 พบภาวะเสี่ยงและเสี่ยงสูงร้อยละ 16.66 โรคเบาหวานคัดกรองได้ร้อยละ 72.86 พบภาวะเสี่ยงและเสี่ยงสูงร้อยละ 15.88 โรคหัวใจและหลอดเลือดคัดกรองได้ร้อยละ 37.56 พบภาวะเสี่ยงสูงมากและสูงอันตรายโรค CVD RISK ร้อยละ 31.38 การคัดกรองกลุ่มอาการที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ (Geriatrics Syndrome) ได้แก่ โรคสมองเสื่อมคัดกรองได้ร้อยละ 77.8 พบความผิดปกติภาวะสมองเสื่อมร้อยละ 0.95 ภาวะซึมเศร้าคัดกรองได้ร้อยละ 80.63 พบภาวะซึมเศร้าร้อยละ 0.45 ข้อเข่าเสื่อมคัดกรองได้ร้อยละ 74.9 พบข้อเข่าเสื่อมร้อยละ 5.71 และภาวะหกล้มคัดกรองได้ร้อยละ 76.91 พบภาวะเสี่ยงหกล้มร้อยละ 4.03 ตามลำดับ ผู้สูงอายุได้รับการคัดกรองสุขภาพช่องปากร้อยละ 75.65 พบผิดปกติร้อยละ 3.89 (จากจำนวนผู้สูงอายุ 77,663 คน ได้รับการตรวจคัดกรองสุขภาพช่องปาก 58,751 คน) (รายละเอียดตามตารางที่ 6, 7, 8, 9 และ 10)

การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุกลุ่มสุขภาพดีในเขตสุขภาพที่ 6 จากการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ ผู้สูงอายุปี 2563 (1.มีกิจกรรมทางกายจนรู้สึกเหนื่อยกว่าปกติ อย่างน้อยวันละ 30 นาที, 2.ดื่มน้ำสะอาดได้อย่างน้อยวันละ 8 แก้ว, 3.ทานผัก/ผลไม้สด 400 กรัม หรือ 5 ทัพพี /วัน), 4.สูบบุหรี่ หรือยาเส้น, และ 5.ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์) จำนวน 41,333 คน พบว่าผู้สูงอายุมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ครบ 5 ด้าน ร้อยละ 21.09 (จำนวน 8,718 คน) ส่วนพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุในจังหวัดปราจีนบุรีที่ครบ 5 ด้าน ร้อยละ 22.06 (จำนวน 6,605 คน) พฤติกรรมที่พึงประสงค์รายด้านที่พบมากที่สุดคือ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 90.48 สำหรับปี 2564 การสำรวจพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ผู้สูงอายุเพิ่มเป็น 8 ด้าน (1. มีกิจกรรมทางกายจนรู้สึกเหนื่อยกว่าปกติ อย่างน้อยวันละ 30 นาที, 2. กินผักและผลไม้ได้วันละ 5 กำมือเป็นประจำ (6-7 วันต่อสัปดาห์), 3. ดื่มน้ำเปล่าอย่างน้อยวันละ 8 แก้ว, 4. ไม่สูบบุหรี่/ไม่สูบบุหรี่, 5. ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ (เช่น สุรา เบียร์ ยาแดงเหล้า), 6. มีการดูแลตนเองเมื่อเจ็บป่วย (เมื่อไม่เจ็บป่วยมีการดูแลตนเอง, เมื่อมีโรคประจำตัว มีการรับประทานยาต่อเนื่อง),

7. มีการนอนหลับอย่างเพียงพอ อย่างน้อยวันละ 7-8 ชั่วโมง และ 8. ด้านทันตกรรม/การดูแลสุขภาพช่องปาก) มีผู้สูงอายุที่เข้าร่วมการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ จำนวน 3,791 คน พบว่าผู้สูงอายุที่มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ครบ 8 ด้าน ร้อยละ 12.45 (จำนวน 472 คน) สำหรับพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์รายด้านพบมากที่สุดคือ ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ ร้อยละ 95.91 และน้อยที่สุดด้านกิจกรรมทางกายฯ ร้อยละ 38.59 (รายละเอียดตามตารางที่ 11) จากข้อมูลดังกล่าวจังหวัดขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุปี 2564 โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี ร่วมกับศูนย์อนามัยที่ 6 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคลในชุมชน (Individual wellness plan) ในบุคลากรสาธารณสุข และแกนนำชมรมผู้สูงอายุระดับตำบล มีการขยายองค์ความรู้จากการอบรมจัดทำแผนการดูแลส่งเสริมสุขภาพรายบุคคลในชุมชน เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2563 เพื่อขยายผลการดำเนินงานในชมรมผู้สูงอายุ 10 ชมรม (ปี 2563) ได้เริ่มจัดทำ Individual Wellness Plan แล้วจำนวน 3 ชมรม คือ ชมรมผู้สูงอายุตำบลคงพระราม อำเภอเมืองปราจีนบุรี, ชมรมบ้านไม้รัฐโรยเทศบาลเมืองปราจีนบุรี และชมรมรักษสุขภาพ อำเภอศรีมหาโพธิ์ (รายละเอียดตามตารางที่ 12)

จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระลอกใหม่ จังหวัดมีแผนขับเคลื่อนการดำเนินงานผู้สูงอายุผ่านระบบ Line กลุ่ม โทรศัพท์ Care giver, อาสาสมัครสาธารณสุข และนักบริบาล ติดตามการเยี่ยมผู้ป่วยทางโทรศัพท์ มีการสื่อสารให้ภาคีเครือข่ายดำเนินการป้องกันและเฝ้าระวัง โดยยึดแนวทางปฏิบัติด้านสาธารณสุข ตามมาตรการการป้องกันตนเองจากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 อย่างเคร่งครัด ตลอดจนมีการส่งคู่มือ สื่อความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ให้กับพื้นที่และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง จังหวัดยังได้มีการลงเยี่ยมบ้านในกลุ่มผู้สูงอายุที่ติดบ้านติดเตียงและอำนวยความสะดวกในเรื่องการลงทะเบียนราชชนนีตามมาตรการล่าสุดของภาครัฐ ที่ออกมาเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ และช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เพื่อให้ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยได้รับสิทธิการช่วยเหลือตามมาตรการของภาครัฐ

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละผู้สูงอายุ จำแนกรายอำเภอ ปีงบประมาณ 2564

อำเภอ	ประชากรทั้งหมด	ประชากรผู้สูงอายุ		ผสอ.ตอนต้น (60-69 ปี)		ผสอ.ตอนกลาง (70-79 ปี)		ผสอ.ตอนปลาย (80 ปีขึ้นไป)	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เมือง	110,779	20,688	18.68	11,017	53.25	5,954	28.78	3,717	17.97
กบินทร์บุรี	148,686	22,922	15.42	12,821	55.93	6,287	27.43	3,814	16.64
นาดี	52,453	8,375	15.97	4,569	54.56	2,376	28.37	1,430	17.07
บ้านสร้าง	31,105	6,319	20.32	3,208	50.77	1,918	30.35	1,193	18.88
ประจันตคาม	54,830	10,742	19.59	5,492	51.13	3,347	31.16	1,903	17.72
ศรีมหาโพธิ์	77,752	10,813	13.91	5,918	54.73	3,066	28.35	1,829	16.91
ศรีมโหสถ	19,075	3,800	19.92	1,897	49.92	1,092	28.74	811	21.34
จังหวัด	494,680	83,659	16.91	44,922	53.70	24,040	28.74	14,697	17.57

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 2 มีนาคม 2564

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความสามารถในการทำกิจวัตรประจำวัน (ADL)

อำเภอ	ประชากร สูงอายุ	ผู้สูงอายุที่คัดกรอง ADL		ติดสังคม		ติดบ้าน		ติดเตียง		ยังไม่ได้คัดกรอง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เมือง	19,704	16,966	86.1	16,279	95.95	562	3.31	125	0.74	2,738	13.90
กบินทร์บุรี	21,163	16,460	77.78	15,915	96.69	398	2.42	147	0.89	4,703	22.22
นาดี	7,232	6,672	92.26	6,495	97.35	112	1.68	65	0.97	560	7.74
บ้านสร้าง	5,803	4,479	77.18	4,314	96.32	108	2.41	57	1.27	1,324	22.82
ประจันต คาม	10,028	8,184	81.61	7,944	97.07	178	2.17	62	0.76	1,844	18.39
ศรีมหาโพธิ	10,023	9,302	92.81	8,949	96.21	289	3.11	64	0.69	721	7.19
ศรีมโหสถ	3,710	2,294	61.83	2,143	93.42	121	5.27	30	1.31	1,416	38.17
จังหวัด	77,663	64,357	82.87	62,039	96.40	1768	2.75	550	0.85	13,306	17.13

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 2 มีนาคม 2564

ตารางที่ 3 จำนวนตำบลและชมรมผู้สูงอายุ จำแนกรายอำเภอ ปีงบประมาณ 2564

อำเภอ	จำนวนตำบล	อปท.		ชมรมผู้สูงอายุ (แห่ง)	ชมรมผู้สูงอายุผ่านเกณฑ์คุณภาพ	
		เทศบาล	อบต.		ชมรม	ร้อยละ
เมืองฯ	13	3	11	36	10	27.78
กบินทร์บุรี	14	4	13	13	6	46.15
นาดี	6	1	6	11	9	81.81
บ้านสร้าง	9	1	7	13	13	100.0
ประจันฯ	9	2	8	13	12	92.31
ศรีมหาโพธิ	10	2	7	4	2	50.0
ศรีมโหสถ	4	1	3	4	2	50.0
รวม	65	14	55	94	54	57.45

ที่มา : * ข้อมูลชมรมผู้สูงอายุ จากการสำรวจของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี ปี 2563

* ข้อมูลชมรมผู้สูงอายุผ่านเกณฑ์คุณภาพ จากโปรแกรม 3c ของกรมอนามัย

ตารางที่ 4 จำนวนหน่วยบริการสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จำแนกตามระดับของสถานพยาบาล
เขตสุขภาพที่ 6 จ.ปราจีนบุรี 2564

ลำดับ	อำเภอ	รพศ.	รพท.	รพช.	สสอ.	รพ.สต.
1.	เมือง	1	0	0	1	17
2.	กบินทร์บุรี	0	1	0	1	22
3.	นาดี	0	0	1	1	14

4.	บ้านสร้าง	0	0	1	1	11
5.	ประจันตคาม	0	0	1	1	15
6.	ศรีมหาโพธิ	0	0	1	1	14
7.	ศรีมโหสถ	0	0	1	1	4
รวม		1	1	5	7	97

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC วันที่ 2 มีนาคม 2564

ตารางที่ 5 จำนวนหน่วยบริการ จำแนกตามระดับ Service Plan เขตสุขภาพที่ 6 ระดับ M2 ขึ้นไป

โรงพยาบาล	Service Plan (ระดับ)			
	A	S	M1	M2
1.รพ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศร อ.เมือง	√			
2.รพ.กบินทร์บุรี อ.กบินทร์บุรี			√	

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC วันที่ 2 มีนาคม 2564

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรองโรคความดันโลหิตสูง จำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	ผู้สูงอายุ (คน)	ผู้สูงอายุได้รับการคัดกรอง		ปกติ		เสี่ยง		เสี่ยงสูง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เมือง	19,704	9,244	46.91	8,706	94.18	306	3.31	232	2.51
กบินทร์บุรี	21,163	11,522	54.44	9,866	85.63	1,027	8.91	629	5.46
นาดี	7,232	3,368	46.57	2,291	68.02	522	15.50	555	16.48
บ้านสร้าง	5,803	2,433	41.93	1,755	72.13	447	18.37	231	9.49
ประจันตคาม	10,028	4,035	40.24	3,186	78.96	526	13.04	323	8.00
ศรีมหาโพธิ	10,023	4,937	49.26	3,869	78.37	895	18.13	173	3.50
ศรีมโหสถ	3,710	1,387	37.39	1,101	79.38	202	14.56	84	6.06
จังหวัด	77,663	36,926	47.55	30,774	83.34	3,925	10.63	2,227	6.03

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 2 มีนาคม 2564

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรองโรคเบาหวาน จำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	ผู้สูงอายุ (คน)	ผู้สูงอายุได้รับการคัดกรอง		ปกติ		เสี่ยง		เสี่ยงสูง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เมือง	19,704	14,110	71.61	12,908	91.48	1,101	7.80	101	0.72
กบินทร์บุรี	21,163	16,525	78.08	14,216	86.03	2,052	12.42	257	1.56
นาดี	7,232	5,652	78.15	4,198	74.27	1,262	22.33	192	3.40
บ้านสร้าง	5,803	4,242	73.10	3,358	79.16	813	19.17	71	1.67

ประจันตคาม	10,028	6,291	62.73	5,138	81.67	1,040	16.53	113	1.80
ศรีมหาโพธิ	10,023	7,465	74.48	5,845	78.30	1,540	20.63	80	1.07
ศรีมหาเสถ	3,710	2,299	61.97	1,936	84.21	331	14.40	32	1.39
จังหวัด	77,663	56,584	72.86	47,599	84.12	8,139	14.38	846	1.50

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 2 มีนาคม 2564

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรอง CVD RISK จำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	ผู้สูงอายุ (คน)	ผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรอง		เสี่ยงต่ำ		เสี่ยงปานกลาง		เสี่ยงสูง		สูงมาก+สูงอันตราย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เมือง	19,704	7,228	36.68	1,434	19.84	2,354	32.57	1,361	18.83	2,079	28.76
กบินทร์บุรี	21,163	6,572	31.05	1,298	19.75	2,152	32.74	1,278	19.45	1,844	28.06
นาดี	7,232	3,271	45.23	368	11.25	905	27.67	700	21.40	1,298	39.68
บ้านสร้าง	5,803	2,381	41.03	338	14.20	765	32.13	483	20.29	795	33.39
ประจันตคาม	10,028	4,230	42.18	564	13.33	1,330	31.44	950	22.46	1,386	32.77
ศรีมหาโพธิ	10,023	4,244	42.34	671	15.81	1,352	31.86	860	20.26	1,361	32.07
ศรีมหาเสถ	3,710	1,244	33.53	183	14.71	402	32.32	268	21.54	391	31.43
จังหวัด	77,663	29,170	37.56	4,856	16.65	9,260	31.74	5,900	20.23	9,154	31.38

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 2 มีนาคม 2564

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรองสุขภาพช่องปาก จำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	ผู้สูงอายุ (คน)	ผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรอง		ปกติ		ผิดปกติ		ไม่ระบุ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เมือง	19,704	16,002	81.21	15,822	98.88	155	0.97	25	0.16
กบินทร์บุรี	21,163	14,726	69.58	13,605	92.39	1,114	7.56	7	0.05
นาดี	7,232	6,366	88.03	5,631	88.45	730	11.47	5	0.08
บ้านสร้าง	5,803	3,984	68.65	3,851	96.66	132	3.31	1	0.03
ประจันตคาม	10,028	8,274	82.51	8,194	99.03	80	0.97	0	0.00
ศรีมหาโพธิ	10,023	7,930	79.12	7,922	99.90	8	0.10	0	0.00
ศรีมหาเสถ	3,710	1,469	39.60	1,400	95.30	68	4.63	1	0.07
จังหวัด	77,663	58,751	75.65	56,425	96.04	2,287	3.89	39	0.07

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 2 มีนาคม 2564

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับการคัดกรอง กลุ่ม Geriatrics Syndrome

โรค	ผู้สูงอายุ (คน)	คัดกรอง	ร้อยละ	ปกติ	ร้อยละ	ผิดปกติ	ร้อยละ	ไม่ระบุ	ร้อยละ
1.สมองเสื่อม	77,663	60,420	77.80	59,848	99.05	572	0.95	0	0.00
2.ซึมเศร้า		62,616	80.63	62,333	99.55	283	0.45	-	-
3.ข้อเข่าเสื่อม		58,167	74.90	54,835	94.27	3,323	5.71	9	0.02
4.ภาวะหกล้ม		59,734	76.91	57,310	95.94	2,405	4.03	19	0.03

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 2 มีนาคม 2564

ตารางที่ 11 พฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุ จังหวัดปราจีนบุรี ปี 2564

รายการ	พฤติกรรมที่พึงประสงค์	
	จำนวน	ร้อยละ
1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์ครบ 8 ด้าน	472	12.45
2. พฤติกรรมที่พึงประสงค์รายด้าน		
2.1 มีกิจกรรมทางกาย จนรู้สึกเหนื่อยกว่าปกติ อย่างน้อยวันละ 30 นาที	1,463	38.59
2.2 กินผักและผลไม้ได้วันละ 5 กำมือ เป็นประจำ (6-7วันต่อสัปดาห์)	1,584	41.78
2.3 ดื่มน้ำเปล่าอย่างน้อยวันละ 8 แก้ว	1,875	49.46
2.4 ไม่สูบบุหรี่/ไม่สูบบุหรี่	3,549	93.62
2.5 ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ (เช่น สุรา เบียร์ ยาตองเหล้า)	3,636	95.91
2.6 มีการดูแลตนเองเมื่อเจ็บป่วย (เมื่อไม่เจ็บป่วยมีการดูแลตนเอง, เมื่อมีโรคประจำตัว มีการรับประทานยาต่อเนื่อง)	3,492	92.11
2.7 มีการนอนหลับอย่างเพียงพอ อย่างน้อยวันละ 7-8 ชั่วโมง	2,231	58.85
2.8 ด้านทันตกรรม/การดูแลสุขภาพช่องปาก	2,329	61.43

หมายเหตุ : ข้อมูลจาก App H4U พฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุ กรมอนามัย วันที่ 1 มีนาคม 2564
: ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมการสำรวจฯ ของจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 3,791 คน

ตารางที่ 12 แผนขับเคลื่อนการดูแลส่งเสริมสุขภาพรายบุคคลในชุมชน (Individual Wellness Plan)

ลำดับ	อำเภอ	ชื่อชมรมผู้สูงอายุ	ตำบล	เป้าหมายผู้สูงอายุ (คน)	แหล่งงบประมาณ ดำเนินการ
1	กบินทร์บุรี	ชมรมผู้สูงอายุตำบลวังตะเคียน	ต.วังตะเคียน	50 คน	ไม่ระบุ
2	นาดี	ชมรมแรกแย้ม	ต.สำพันตา	50 คน	กองทุนตำบล
3	บ้านสร้าง	ชมรมผู้สูงอายุตำบลบางแตน	ต.บางแตน	50 คน	กองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลบางแตน
4	บ้านสร้าง	ชมรมผู้สูงอายุดอกบัวบาน	ต.บ้านสร้าง	60-70 คน	LCT ท้องถิ่น อบต.
	รวมจังหวัด	4 ชมรม 4 ตำบล		210-220 คน	

ที่มา : ข้อมูลจากการจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการดำเนินงาน IWP วันที่ 18 ธันวาคม 2563

สำหรับการดำเนินงานตำบลที่มีระบบส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2559 จนถึงปัจจุบัน มีตำบลฯ ในชุมชนผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 89.23 (ตำบลทั้งหมด 65 ตำบล ผ่านเกณฑ์ 58 ตำบล) พื้นที่ 5 อำเภอ ที่ยังไม่ผ่านค่าเป้าหมาย (ร้อยละ 95) คือ 1.อำเภอเมือง (ต.ไม้เค็ด), 2. อำเภอกบินทร์บุรี (ต.บ้านนา, ตำบลบ่อทอง), 3. อำเภอประจันตคาม (ต.โพธิ์งาม), 4. อำเภอศรีมหาโพธิ (ต.บางกุ้ง,ต.หัวหว้า), และ 5.อำเภอศรีมหาเสถ (ต.โคกไทย) สำหรับปี 2564 พื้นที่ที่มีแผนการประเมินตำบลฯ ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ซ้ำ มี Care Manager ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้จัดการการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน จำนวน 115 คน ผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Care Giver) ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ 70 ชม. ของกรมอนามัย จำนวน 960 คน ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับการจัดทำแผนการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคล (Care Plan) ร้อยละ 84.87 (ยอดสะสมตั้งแต่ปี 2561 – 2564 จำนวน 2,234 ฉบับ) ส่วนปี 2564 มีการจัดทำแผนการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคล (Care Plan) ร้อยละ 90.01 (จำนวน 2,614 ฉบับ) (รายละเอียดตามตารางที่ 13)

จังหวัดปราจีนบุรี มีผู้สูงอายุตามฐานข้อมูล HDC หมวดส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต จำนวน 79,035 คน แบ่งเป็นผู้สูงอายุติดบ้าน จำนวน 1,755 คน ผู้สูงอายุติดเตียง จำนวน 550 คน รวมผู้สูงอายุติดบ้าน ติดเตียง จำนวน 2,305 คน คัดกรองซึมเศร้า (2Q) ในผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียง จำนวน 1,951 คน คิดเป็นร้อยละ 84.64 พบผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียง เสี่ยงซึมเศร้า จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 4.72 โดยผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียง ที่เสี่ยงซึมเศร้าได้รับการประเมินต่อด้วย 9Q จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 56.52 โดยผลประเมิน 9Q ไม่พบผู้มีความเสี่ยงซึมเศร้า (รายละเอียดตามตารางที่ 14 และ 15)

ตารางที่ 13 รายงานผลการดำเนินงานโครงการ Long Term Care ปีงบประมาณ 2564

อำเภอ	1.จำนวนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง โครงการ LTC ทุกสิทธิ (ยอดสะสมของทุกปี (2561-2564))				2. จำนวน Care manager (ขึ้นทะเบียนในระบบ 3C)	3. จำนวน Care giver (ขึ้นทะเบียนในระบบ 3C)	4. แผนการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคล (Care plan) ทุกสิทธิ ที่จัดทำและเสนอต่อคณะกรรมการ LTC แล้ว				5. ตำบล Long Term Care (ยอดสะสมของทุกปี)		
	กลุ่ม 1	กลุ่ม 2	กลุ่ม 3	กลุ่ม 4			4.1 จำนวน Care plan ผู้สูงอายุรายใหม่ ปี 2564	4.2 ร้อยละจำนวน Care plan ปี 2564	4.3 จำนวน Care plan สะสม ปี 2561-2564	4.4 ร้อยละจำนวน Care plan สะสม (ปี 2561-2564)	5.1 จำนวนตำบลทั้งหมด	5.2 จำนวนตำบลที่ผ่านเกณฑ์ LTC	5.3 ร้อยละ (จำนวนตำบลผ่านเกณฑ์/จำนวนตำบลทั้งหมด)
เมือง	759	209	169	93	23	165	305	99.67	1,085	88.14	13	12	92.31
กบินทร์บุรี	186	201	65	126	23	193	119	60.41	419	72.12	14	12	85.71
นาดี	87	20	53	35	13	100	73	97.33	176	90.26	6	6	100
บ้านสร้าง	74	62	40	17	13	156	87	100	162	83.94	9	9	100
ประจันตคาม	216	77	51	25	18	116	22	100	296	80.22	9	8	88.89
ศรีมหาโพธิ	137	88	97	60	18	160	129	99.23	361	94.50	10	8	80.00
ศรีมหาสถ	62	19	24	24	7	70	13	92.86	115	89.15	4	3	75.0
รวมจังหวัด	1,521	676	499	380	115	960	748	90.01	2,614	84.87	65	58	89.23

ที่มา : ข้อมูลจากโปรแกรม 3C กรมอนามัย ณ วันที่ 2 มีนาคม 2564

ตารางที่ 14 รายงานผลการคัดกรองซึมเศร้าผู้สูงอายุ (2Q) ปีงบประมาณ 2564

อำเภอ	ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป (คน)					ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ติดบ้าน (คน)				ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ติดเตียง (คน)			
	ทั้งหมด	คัดกรอง	ร้อยละ	ปกติ	ผิดปกติ	ทั้งหมด	คัดกรอง	ปกติ	ผิดปกติ	ทั้งหมด	คัดกรอง	ปกติ	ผิดปกติ
เมืองปราจีนบุรี	20,075	15,700	78.21	15,657	43	568	519	495	24	129	120	109	11
กบินทร์บุรี	21,446	14,313	66.74	14,264	49	401	301	272	29	151	109	108	1
นาดี	7,342	5,697	77.59	5,646	51	113	95	93	2	63	53	53	0
บ้านสร้าง	5,875	4,238	72.14	4,213	25	110	63	60	3	56	44	42	2
ประจันตคาม	10,086	7,412	73.49	7,401	11	146	128	126	2	55	54	54	0
ศรีมหาโพธิ์	10,494	9,294	88.56	9,225	69	294	272	261	11	66	54	52	2
ศรีมโหสถ	3,717	2,034	54.72	2,015	19	123	113	109	4	30	26	25	1
จังหวัด	79,035	58,688	74.26	58,421	267	1,755	1,491	1,416	75	550	460	443	17

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ทมวดส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต ณ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564

ตารางที่ 15 รายงานผลการประเมินเข็มเข็มผู้สูงอายุ (9Q) ปีงบประมาณ 2564

อำเภอ	ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ตัดบ้านที่ได้รับการคัดกรองโรคเข็มเข็ม 2Q ผิดปกติ (คน)				ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ตัดเตียงที่ได้รับการคัดกรองโรคเข็มเข็ม 2Q ผิดปกติ (คน)			
	ทั้งหมด	ประเมิน9Q	ปกติ	เข็มเข็ม	ทั้งหมด	ประเมิน9Q	ปกติ	เข็มเข็ม
เมืองปราจีนบุรี	24	19	19	0	11	9	9	0
กบินทร์บุรี	29	3	3	0	1	1	1	0
นาดี	2	0	0	0	0	0	0	0
บ้านสร้าง	3	3	3	0	2	1	1	0
ประจันตคาม	2	0	0	0	0	0	0	0
ศรีมหาโพธิ์	11	10	10	0	2	2	2	0
ศรีมโหสถ	4	3	3	0	1	1	1	0
จังหวัด	75	38	38	0	17	14	14	0

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC หมวดส่งเสริมและป้องกันปัญหาสุขภาพจิต ณ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
<p>1. การพลัดตกหกล้ม</p>	<p>ระดับกรม</p> <p>1. ศูนย์อนามัยที่ 6 ขับเคลื่อนการดำเนินงาน ส่งเสริมสุขภาพการดูแลผู้สูงอายุ รายบุคคลในชุมชน (Individual wellness plan) การจัดทำแผนเฉพาะรายเพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ พัฒนาทักษะกาย ใจ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม สุขภาพ ส่งเสริมสุขภาพดีตามแนวทาง 6 องค์ประกอบ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านการเคลื่อนไหวของผู้สูงอายุ 2. ด้านโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ 3. ด้านการดูแลสมอง “ผู้สูงอายุสมองดี” 4. สุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ 5. ความสุขของผู้สูงอายุ 6. สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ <p>(คู่มือแนวทางการส่งเสริมสุขภาพดี ชะลอชรา ชีวียืนยาว Individual wellness plan สำหรับผู้สูงอายุ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข)</p> <p>- แนวทางการดำเนินงานสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการป้องกันการพลัดตกหกล้มของผู้สูงอายุตามบริบทของพื้นที่</p> <p>2. ศูนย์อนามัยที่ 6 ร่วมกับวิทยาลัยพยาบาลชลบุรี จัดทำรูปแบบการป้องกันการพลัดตกหกล้ม เขตสุขภาพที่ 6 (อยู่ระหว่างดำเนินการ)</p> <p>ระดับจังหวัด</p> <p>- กลุ่มงานส่งเสริมสุขภาพ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี ร่วมกับศูนย์อนามัยที่ 6 ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ส่งเสริมสุขภาพการดูแลผู้สูงอายुरายบุคคลในชุมชน (Individual wellness plan) ในบุคลากรสาธารณสุข และแกนนำชมรมผู้สูงอายุระดับตำบล มีการขยายองค์ความรู้จากการอบรมจัดทำแผนการดูแลส่งเสริมสุขภาพรายบุคคลในชุมชน เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2563 ณ ห้องประชุมเพ็ญนภา ทรัพย์เจริญ สสจ.ปราจีนบุรี กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ แกนนำชมรมผู้สูงอายุ 10 ชมรม และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 60 คน</p>	<p>ระดับกรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้ร่วมกับภาคีเครือข่ายครอบคลุมทั้ง 8 จังหวัด - เขียนตัวอย่างโครงการป้องกันการพลัดตกหกล้ม เพื่อเป็นแนวทางให้พื้นที่ในการของบกองทุนตำบลในการดำเนินงาน (ศูนย์อนามัยที่ 6 เสนอโครงการไปที่สปสช. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการของบประมาณในพื้นที่เรียบร้อยแล้ว) - รูปแบบการป้องกันการพลัดตกหกล้ม เขตสุขภาพที่ 6 (อยู่ระหว่างดำเนินการ) <p>ระดับจังหวัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปี 2563 มีชมรมฯ เข้าร่วม 3 ชมรมฯ จำนวนผู้เข้าร่วมฯ 130 คน และปี 2564 มีชมรมฯ นำร่อง 10 ชมรมฯ จำนวนผู้เข้าร่วมฯ 50 คน ในแต่ละชมรมฯ อยู่ระหว่างการขอสนับสนุนงบประมาณจาก อปท. เพื่อขยายกลุ่มเป้าหมาย

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
<p>2. ผู้สูงอายุมีปัญหาด้านสุขภาพ ชมรมผู้สูงอายุขาดความครอบคลุมและไม่ผ่านเกณฑ์ชมรมฯ คุณภาพ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) จังหวัดปราจีนบุรี จัดประชุม เมื่อวันที่ 21 ธ.ค.2563 มีผู้เข้าร่วมประชุม 110 คน - จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุ กลุ่มเป้าหมาย 100 คน อยู่ระหว่างการเตรียมจัดประชุม มี.ค. 2564 - การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานผู้สูงอายุในจังหวัดปราจีนบุรี (6 Setting) กลุ่มเป้าหมาย 200 คน กำหนดจัด มี.ค. 2564 - จัดงาน “มหกรรมรวมพลคนสูงวัยจังหวัดปราจีนบุรี” กลุ่มเป้าหมาย 300 คน/1 วัน/เม.ย. 2564 	
<p>2. พฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุ - ผลการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ ปี 2564 ของจังหวัดปราจีนบุรี (ไตรมาสแรก) พบพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ครบ 8 ด้าน ร้อยละ 12.45 สำหรับพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์รายด้านพบมากที่สุดคือ ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ (เช่น สุรา เบียร์ ยาโดงเหล้า) ร้อยละ 95.91 และพบพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์น้อยสุดด้านการมีกิจกรรมทางกาย จนรู้สึกเหนื่อยกว่าปกติ</p>	<p>ระดับกรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปี 2564 กรมอนามัยมีการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุผ่านระบบคลังข้อมูลสมรรถภาพประชาชน Application Health For You (H4U) ระบบเปิดให้ลงข้อมูลได้เดือนมกราคม 2564 <p>พฤติกรรมสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุ</p> <p>ประกอบด้วย ด้านการบริโภคอาหาร ด้านการออกกำลังกาย ด้านการจัดการความเครียด ด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพช่องปาก และด้านการดูแลตนเองในภาวะเจ็บป่วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีกิจกรรมทางกายที่ระดับปานกลาง (เดิน / ปั่นจักรยาน/ทำงานบ้าน/ ทำไร่/ ทำสวน/ทำนา/ ออกกำลังกาย) สม่ำเสมอ 150 นาที/สัปดาห์ 2. กินผักและผลไม้ได้วันละ 5 กำมือ เป็นประจำ (6 - 7 วันต่อสัปดาห์) 3. ดื่มน้ำเปล่าอย่างน้อยวันละ 8 แก้ว 4. ไม่สูบบุหรี่ /ไม่สูบบุหรี่ 5. ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ (เช่น สุรา เบียร์ ยาโดงเหล้า) 6. การตรวจสุขภาพประจำปีหรือพบแพทย์/ บุคลากรทางการแพทย์ 	<p>ระดับกรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศูนย์อนามัยที่ 6 ได้ชี้แจงการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุ ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการบูรณาการ แผนงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม เขตสุขภาพที่ 6 ปีงบประมาณ 2564 เมื่อวันที่ 5 - 6 ตุลาคม 2563 ณ โรงแรม โกลเด้น ซิตี้ จังหวัดระยอง และจัดทำหนังสือขอความร่วมมือการสำรวจข้อมูลพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุ ในปี 2564 ทุกจังหวัดในเขตสุขภาพที่ 6 - ดำเนินการคืนข้อมูลให้จังหวัดรายไตรมาส

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
<p>อย่างน้อยวันละ 30 นาที ร้อยละ 38.59</p>	<p>7. มีการนอนหลับอย่างเพียงพอ อย่างน้อยวันละ 7 – 8 ชั่วโมง</p> <p>8. การดูแลสุขภาพช่องปาก/มีการแปรงฟันก่อนนอนทุกวัน (อ้างอิงดัชนีที่ 8 ตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2545-2564) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 พ.ศ. 2561)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่มี ADL \geq 12 คะแนน ร้อยละ 5 ของประชากรสูงอายุทั้งหมดของพื้นที่ - มีจำนวนประชากรผู้สูงอายุ 83,659 คน ผู้สูงอายุที่ได้รับการประเมิน ร้อยละ 5 (จำนวน 4,183 คน) - แนวทางการส่งเสริมสุขภาพดี ชะลอชรา ชีวียืนยาว Individual wellness plan สำหรับผู้สูงอายุ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (จังหวัดนำไปประยุกต์ใช้ตามบริบทของพื้นที่) 	
	<p>ระดับจังหวัด</p> <p>มีการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุเพื่อให้ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์โดยในปี 2564</p> <ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการสำรวจพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ผู้สูงอายุ ผ่านแอปพลิเคชัน H4U จำนวน 3,965 คน เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ 9 มกราคม 2564 (ข้อมูลจาก App H4U พฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุ กรมอนามัย วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2564) 	<p>ระดับจังหวัด</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลการสำรวจฯ ปี 2563 พบผู้สูงอายุมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ครบ 5 ด้าน ร้อยละ 32.31 (จำนวน 1,281 คน) - ผลการสำรวจฯ ปี 2564 พบผู้สูงอายุมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ครบ 8 ด้าน ร้อยละ 12.45 (จำนวน 472 คน) <p>ส่วนพฤติกรรมที่พึงประสงค์รายด้าน มีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีกิจกรรมทางกายจนรู้สึกเหนื่อยกว่าปกติอย่างน้อยวันละ 30 นาที ร้อยละ 38.59 2. กินผักและผลไม้ได้วันละ 5 กำมือเป็นประจำ (6-7วันต่อสัปดาห์) ร้อยละ 41.78 3. ดื่มน้ำเปล่าอย่างน้อยวันละ 8 แก้ว ร้อยละ 49.46 4. ไม่สูบบุหรี่/ไม่สูบบุหรี่ ร้อยละ 93.62 5. ไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ (เช่น สุรา เบียร์ ยาแดงเหล้า) ร้อยละ 95.91

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
		<p>6. มีการดูแลตนเองเมื่อเจ็บป่วย (เมื่อไม่เจ็บป่วยมีการดูแลตนเอง, เมื่อมีโรคประจำตัว มีการรับประทานยาต่อเนื่อง) ร้อยละ 92.11</p> <p>7. มีการนอนหลับอย่างเพียงพอ อย่างน้อยวันละ 7-8 ชั่วโมง ร้อยละ 58.85</p> <p>8. ด้านทันตกรรม/การดูแลสุขภาพช่องปาก ร้อยละ 61.43</p> <p>- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี ได้อนุมัติแผนให้ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การส่งเสริมสุขภาพดี ชะลอชรา ชีวียืนยาว และการป้องกันปัญหาสุขภาพในผู้สูงอายุ จังหวัดปราจีนบุรี ปี 2564 โดยใช้งบประมาณจากแผนบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสังคมสูงวัย ดำเนินงานจัดอบรมปฏิบัติการการส่งเสริมสุขภาพดี ชะลอชรา ชีวียืนยาว ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2564 ทุกอำเภอร้อยละ 1 ชมรม</p>
<p>3. ผู้สูงอายุกลุ่มติดบ้าน ติดเตียงเสี่ยงต่อการมีปัญหาสุขภาพจิต</p>	<p>ระดับกรม</p> <p>- กรมสุขภาพจิตเผยแพร่สื่อความรู้การดูแลสุขภาพจิตผู้สูงอายุให้กับเครือข่ายสาธารณสุขผ่านช่องทางต่างๆ</p> <p>การดำเนินงานศูนย์สุขภาพจิตที่ 6</p> <p>1. หากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา COVID-19 กลับสู่ภาวะปกติ ศูนย์สุขภาพจิตที่ 6 มีแผนจัดอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุขที่ผ่านการอบรม Care manager ให้มีความรู้เกี่ยวกับ - การดูแลทางสังคมจิตใจผู้สูงอายุป่วยเรื้อรัง (ติดบ้าน ติดเตียง) ด้วยหลัก 4ส (สังเกต ใส่ใจ เสริมสร้าง ส่งต่อเชื่อมโยง)</p> <p>- การเสริมสร้างพลังใจญาติผู้ดูแลผู้สูงอายุ ด้วยหลัก 3S (Smile Strong Smart) และกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ รพ.สต.คัดกรอง 2Q และประเมินต่อด้วย 9Q ต่อเนื่องมากขึ้น</p>	<p>ระดับกรม</p> <p>- กรมสุขภาพจิตเผยแพร่สื่อความรู้การดูแลสุขภาพจิตผู้สูงอายุให้กับเครือข่ายสาธารณสุขผ่านช่องทางต่างๆ</p> <p>- ศูนย์สุขภาพจิตที่ 6 จัดประชุมชี้แจงขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพจิตผู้สูงอายุ และวางแผนการดำเนินงานพัฒนาสุขภาพจิตผู้สูงอายุร่วมกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจาก สสจ. สสอ. รพ.สต. เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2563 ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี</p>

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
	2. กรมสุขภาพจิตพัฒนาคู่มือการเยี่ยมบ้านเพื่อดูแลสังคมจิตใจผู้สูงอายุป่วยเรื้อรังติดบ้านติดเตียง และคู่มือเสริมสร้างพลังใจญาติผู้ดูแลผู้สูงอายุและ care giver	
	ระดับจังหวัด - จังหวัดมีการคัดกรองซึมเศร้า โดยเจ้าหน้าที่ รพ.สต. อสม. และ CG เพื่อดูแลสุขภาพจิตผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง	ระดับจังหวัด - จังหวัดมีการดูแลผู้สูงอายุกลุ่มติดเตียงครอบคลุมทุกตำบล โดยทีมสหวิชาชีพ care giver และ อสม. - การคัดกรองซึมเศร้า 2Q ในผู้สูงอายุติดบ้าน ติดเตียงได้ค่อนข้างครอบคลุม ข้อมูล HDC วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2564 พบคัดกรองซึมเศร้า 2Q จำนวน 1,951 คน (เป้าหมาย 2,305 คน) คิดเป็นร้อยละ 84.64 / แต่การประเมินซึมเศร้า 9Q ยังทำไม่ได้ไม่ครอบคลุมโดยพบการประเมินซึมเศร้า 9Q จำนวน 52 คน (เป้าหมาย 92 คน) คิดเป็นร้อยละ 56.52

4. นวัตกรรม/ตัวอย่างที่ดี (ถ้ามี)

จังหวัดจะจัดเวทีแลกเปลี่ยนการดำเนินงานนวัตกรรม และพื้นที่ต้นแบบในวันที่ 26 มีนาคม 2564

5. ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

5.1 สำหรับพื้นที่

5.1.1 สนับสนุนการใช้ โปรแกรม Long Term Care (3C) Care Manager, Caregiver, Care Plan ในระดับพื้นที่ในการจัดทำแผนการดูแลผู้สูงอายุรายบุคคลเพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม และผ่านค่าเป้าหมายในปี 2564

5.1.2 เยี่ยมเสริมพลัง/ติดตามประเมิน และขับเคลื่อนดำเนินงานตำบลที่มีระบบส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะพื้นที่ 5 อำเภอ ที่ยังดำเนินการไม่ผ่านค่าเป้าหมาย (ร้อยละ 95) คือ 1.อำเภอเมือง (ต.ไม้เค็ด), 2. อำเภอกบินทร์บุรี (ต.บ้านนา,ตำบลบ่อทอง), 3. อำเภอประจันตคาม (ต.โพธิ์งาม), 4. อำเภอศรีมหาโพธิ (ต.บางกุ้ง,ต.หัวหว้า), 5.อำเภอศรีมหาโพธิ (ต.โคกไทย)

5.1.3 ติดตามพื้นที่ในการประเมินพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของผู้สูงอายุตามค่าเป้าหมาย เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และดำเนินการแก้ไขปัญหาในด้านที่ไม่ผ่านเกณฑ์

5.1.4 ติดตามการดำเนินการจัดตั้งคลินิกผู้สูงอายุในโรงพยาบาลที่มีขนาด M2 ขึ้นไป (รพ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศร อ.เมือง และ รพ.กบินทร์บุรี อ.กบินทร์บุรี)

5.1.5 ส่งเสริมให้บุคลากรสาธารณสุขคัดกรองซึมเศร้า (2Q) และประเมินซึมเศร้า (9Q) ในผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียงให้ครอบคลุมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเฝ้าระวังและดูแลต่อเนื่องในผู้สูงอายุที่มีความเสี่ยงซึมเศร้า

5.1.6 เน้นการสื่อสารให้ภาคีเครือข่ายดำเนินการป้องกันและเฝ้าระวัง โดยยึดแนวทางปฏิบัติด้านสาธารณสุขตามมาตรการการป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 อย่างเคร่งครัด เพื่อให้ CM, CG, อสม., นักบริหารฯ สามารถดูแลผู้สูงอายุได้อย่างปลอดภัย

5.2 สำหรับส่วนกลาง

5.2.1 การสนับสนุนคู่มือการดำเนินงาน

- คู่มือแนวทางการส่งเสริมสุขภาพดี ชะลอชรา ชีวียืนยาว Individual wellness plan สำหรับผู้สูงอายุ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

- สนับสนุนสื่อความรู้การดูแลสุขภาพจิตใจผู้สูงอายุและแนวทางการดำเนินกิจกรรมวัยชราในชุมชนต้นแบบ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสมาชิกชุมชนในการดูแลสุขภาพจิตผู้สูงอายุให้สามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม

ผู้รายงาน : นางทิพย์วรรณ จุ่มแพง

ตำแหน่ง : พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

วัน/เดือน/ปี : 11 มีนาคม 2564

โทรศัพท์ : 087 600 3874

E-mail : kaeja2521@hotmail.com

ผู้รายงาน : นางเดือนเพ็ญ ชาญณรงค์

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการศูนย์สุขภาพจิตที่ 6

วัน/เดือน/ปี : 11 มีนาคม 2564

โทร. : 089 858 7962

ผู้ตรวจรายงาน : นางยุพา ชัยเพชร

ตำแหน่ง : นักวิชาการสาธารณสุขเชี่ยวชาญ (ด้านโภชนาการ)

วัน/เดือน/ปี : 11 มีนาคม 2564

โทร : 094 479 4115

E-mail : yupha_dang@hotmail.com